ОТЗЫВ

на диссертационную работу Абылайхан Салтанат Мұратханқызы на тему «Теоретико-практические основы формирования нравственной культуры детей дошкольного возраста в условиях модернизации общественного сознания», представленной на соискание степени доктора философии (PhD) по образовательной программе 8D01101 - Педагогика и психология

Современная эпоха в развитии многих государств характеризуется таким процессом, как модернизация. Модернизация коснулась различных сфер обществ, в том числе и духовного сознания. Казахстанское общество посредством внедрения в социум реализует ряд этапов модернизации своего государства. Сегодняшний этап – это этап обновления общественного сознания, и, несомненно, что эффективней его начинать с дошкольного возраста, и система образования в данном случае обладает преимуществами в качестве оптимальной среды формирования нравственной культуры.

В современном трактовании многих ученых общим при рассмотрении феномена «модернизация общественного сознания», «духовная модернизация» является то, что обновление, в первую очередь, касается внутреннего мира человека, это показатель сознания, доверия, качества знаний и образа жизни, умение воспринимать новые изменения. А духовным богатством молодежи в первую очередь можно назвать их образованность, знание родного языка, уровень культуры, мировоззрение, нравственность, воспитанность. И потому такие черты, как высокомерие, расточительность, невежество, небрежность не должны быть качествами личности современного подрастающего поколения.

В связи с этим, актуальность исследования диссертационного работы Абылайхан С.М. очевидна, поскольку автор поднимает проблему определения научно обоснованных и эффективных путей разрешения такого противоречия, как противоречие между потребностью общества, образования в личности детей дошкольного возраста, не только знающей о признаках нравственной культуры в условиях модернизации общественного сознания, но и владеющей основными умениями и навыками их проявления, и неразработанностью в теоретическом и методическом плане педагогической системы и технологии ее формирования в образовательном процессе дошкольных организаций.

Научная новизна и теоретическая значимость исследования Абылайхан С.М. заключаются в том, что автором обоснована модернизация общественного сознания в качестве фактора формирования нравственной культуры у детей дошкольного возраста; определена сущность и содержание понятия «нравственная культура детей дошкольного возраста в условиях модернизации общественного сознания», выделены структурные компоненты нравственной культуры дошкольников; разработана педагогическая система формирования основ нравственной культуры детей дошкольного возраста в условиях модернизации общественного сознания; спроектирована технология формирования основ нравственной культуры детей дошкольного возраста в

условиях модернизации общественного сознания; экспериментально проверена эффективность педагогической системы и технологии формирования нравственной культуры детей дошкольного возраста в условиях модернизации общественного сознания.

Практическая значимость исследования заключается в возможности использования полученных результатов в процессе формирования нравственной культуры детей дошкольного возраста в условиях модернизации общественного сознания, разработке и внедрении в воспитательно-образовательный процесс информационно-методического комплекса, включающего: для педагогов (спецкурс «Мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыру», мастер-класс «Рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балаларда прагматикке тән адамгершілік мәдениетті қалыптастыру», семинар-практикум «Қазіргі білім беру технологиялары»); для родителей (родительское собрание «Балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыруда отбасының рөлі», семинар-практикум «Отбасында балаларды мадақтау және жазалау»); для детей (методический комплекс «Халық ауыз әдебиетінің мұралары», программа вариативного компонента «Адамгершілік мәдениет негіздерін қалыптастыру», авторская творческая игра «Үй жылуы», картотека общения «Адамгершілік мәдениет жайында»).

А также информационно-технологического комплекса: учебное пособие «Мектепке дейінгі білім беру мен тәрбиелеудегі қазіргі педагогикалық технологиялар»; методические рекомендации «Мектепке дейінгі ұйым мен отбасының өзара әрекеттестігі», «Қазақстанда қоғамдық сананы жаңғырту жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениеті негіздерін қалыптастыруға арналған әдістемелік нұсқаулық»; электронные учебные пособия «Мектепке дейінгі білім беру мен тәрбиелеудегі қазіргі педагогикалық технологиялар», «Отбасы мен балабақшаның өзара әрекеттестік жүйесінде балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыру негіздері (рухани жаңғыру жағдайында)»; электронные методические рекомендации «Қазақстанда қоғамдық сананы жаңғырту жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениеті негіздерін қалыптастыруға арналған әдістемелік нұсқаулық».

Достоверность и обоснованность результатов обеспечивается методологической обоснованностью исходных позиций, адекватностью применяемых методик, качественным и количественным анализом экспериментальных данных.

Автором осуществлена публикация своих научных изысканий в следующих изданиях: в областной ярмарке социально-педагогических инноваций; в материалах международных, республиканских научно-теоретических и научно-практических конференций; в зарубежных научных журналах; в журналах, индексируемых в базе Scopus; в научных журналах, входящих в перечень КОКСНиВО МНиВО РК.

Диссертационное исследование Абылайхан Салтанат Мұратханқызы на тему «Теоретико-практические основы формирования нравственной культуры детей дошкольного возраста в условиях модернизации общественного сознания», представленное на соискание степени доктора философии (PhD) по образовательной программе 8D01101 – Педагогика и психология является самостоятельным и завершенным исследованием, оно целостно, научно, обладает научной новизной и достаточной теоретической и практической значимостью.

Вышеуказанное позволяет рекомендовать его к публичной защите.

Научный консультант:
профессор факультета образования,
кафедры педагогики и социальной
педагогики Университета
имени Я.А.Коменского (Братислава, Словакия),
доктор педагогики (PaedDr.)

UNIVERZITA KOMENSKÉHO
v Bratislave
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a sociálnej
pedagogiky
813 34 BRATISLAVA 1
Račianska 59

Ян Данек

ПІКІР

Мөрдің аудармасы:

Мөр: Братиславадағы Коменский университеті, Педагогика факультеті, Педагогика және әлеуметтік педагогика кафедрасы, 813 34 БРАТИСЛАВА 1, Рачанская, 59

Орыс тілінен қазақ тіліне аударған

Қазақстан Республикасы, қарағанды облысы,Қарағанды қаласы,
Жиырма бірінші қыркүйек екі мың жиырма үшінші жыл

Мен, Татиева Канагат Таргыновна, Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігі 2014 жылыдың 31 желтоқсанында берген лицензия № 14020903, Қарағанды облысы нотариаттық округінің нотариусы, ағылшын тілінен қазақ тілінде аудармашы Сербо Людмила Владимировнаның қойған қолтаңбанын дұрыстығына куәлік етемін. Құжатқа қол қойған тұлға анықталып, оның әрекет қабілеттілігі мен өкілеттігі тексерілді.

Тізілімде № 407 тіркелді

Өндірілді:1829 теңге

Нотариус: [signature] **Татиева К.Т.**

ES810499023092114540 5X

Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального

5.

Шетелдік кеңесші педагогика докторы, профессор Ян Данектің
8D01101 - «Педагогика және психология» білім беру бағдарламасы
бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылған
Абылайхан Салтанат Мұратханқызының «Рухани жаңғыру жағдайында
мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениетін
қалыптастырудың теориялық және практикалық негіздері» тақырыбына
жазылған диссертациясына

ПІКІРІ

Көптеген мемлекеттердің дамуындағы қазіргі дәуір жаңғыру сияқты үрдіспен сипатталады. Жаңғыру қоғамның әртүрлі салаларына, соның ішінде рухани санаға да әсер етті. Қазақстандық қоғам социумға ену құралы арқылы өз мемлекетін жаңғыртудың бірқатар кезеңдерін іске асырады. Бүгінгі кезең-бұл рухани жаңғыру кезеңі, және оны мектепке дейінгі жастан бастау тиімдірек екені сөзсіз, ал бұл жағдайда білім беру жүйесі адамгершілік мәдениетті қалыптастырудың оңтайлы ортасы ретінде артықшылықтарға ие.

Көптеген ғалымдардың қазіргі заманғы интерпретациясында «қоғамдық сананы жаңғырту», «рухани жаңғыру» феноменін қарастырғанда алдымен - жаңару, адамның ішкі әлеміне қатысты, бұл сананың, сенімнің, білім сапасы мен өмір салтының көрсеткіші, жаңа өзгерістерді қабылдау қабілеті. Ал жастардың рухани байлығын бірінші кезекте олардың білімі, ана тілін білуі, мәдениет деңгейі, дүниетанымы, адамгершілігі, тәрбиесі деп атауға болады. Сондықтан менмендік, ысырапшылдық, надандық, немқұрайлылық сияқты қасиеттер қазіргі өскелең ұрпақтың жеке қасиеті болмауы керек.

Осыған байланысты, Абылайхан С.М. диссертациялық жұмысындағы зерттеудің өзектілігі белгілі, мұнда автор қоғам қажеттілігі мен мектеп жасына дейінгі балалардың тұлғасындағы білім, рухани жаңғыру жағдайында адамгершілік мәдениет белгілері туралы біліп қана қоймай, сонымен қатар олардың байқалу дағдылары мен іскерліктерін меңгеруде, қалыптастыруда теориялық және әдістемелік тұрғыдан педагогикалық жүйе мен технологияның өңделмегендігі сияқты қарама-қайшылықтарды мектепке дейінгі мекемелердің білім беру үрдісінде оны шешудің ғылыми негізделген және тиімді жолдарын анықтау мәселесін көтеретіні анық.

Абылайхан С.М. зерттеудің ғылыми жаңалығы мен теориялық маңыздылығында, автор рухани жаңғыру жағдайын мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениет негіздерін қалыптастыру факторы ретінде негіздеді; «Рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениеті» түсінігінің мәні мен мазмұнын анықтады, оның құрылымдық компоненттерін бөліп көрсетті; рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениет негіздерін қалыптастырудың педагогикалық жүйесін өңдеді; рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениет негіздерін қалыптастыру технологиясын жобалады; рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениет

негіздерін қалыптастыруда өңделген педагогикалық жүйе мен технологияның тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жолмен тексерді.

Зерттеудің практикалық маңыздылығы рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыру үрдісінде алынған нәтижелерді пайдалану, тәрбиелеу-білім беру үрдісіне ақпараттық-әдістемелік кешенді әзірлеу және енгізу мүмкіндігі болып табылады: педагогтар үшін (арнайы курс - «Мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыру», мастер-класс «Рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балаларда прагматикке тән адамгершілік мәдениетті қалыптастыру», семинар-практикум «Қазіргі білім беру технологиялары»); ата-аналар үшін (ата-аналар жиналысы «Балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыруда отбасының рөлі», семинар-практикум «Отбасында балаларды мадақтау және жазалау»); балаларға арналған (әдістемелік кешен «Халық ауыз әдебиетінің мұралары», вариативтік компонент бағдарламасы «Адамгершілік мәдениет негіздерін қалыптастыру», авторлық шығармашылық ойыны «Үй жылуы», әңгімелесу картотекасы «Адамгершілік мәдениет жайында»).

Сонымен қатар, ақпараттық-технологиялық кешендер: оқу құралы «Мектепке дейінгі білім беру мен тәрбиелеудегі қазіргі педагогикалық технологиялар», әдістемелік нұсқаулықтар «Мектепке дейінгі ұйым мен отбасының өзара әрекеттестігі», «Қазақстанда қоғамдық сананы жаңғырту жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениеті негіздерін қалыптастыруға арналған әдістемелік нұсқаулық»; электронды оқу құралдары «Мектепке дейінгі білім беру мен тәрбиелеудегі қазіргі педагогикалық технологиялар», «Отбасы мен балабақшаның өзара әрекеттестік жүйесінде балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастыру негіздері (рухани жаңғыру жағдайында)»; электронды әдістемелік нұсқаулық «Қазақстанда қоғамдық сананы жаңғырту жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениеті негіздерін қалыптастыруға арналған әдістемелік нұсқаулық».

Нәтижелердің дәлелдігі мен негізділігі бастапқы позициялардың әдіснамалық негізділігімен, қолданылатын әдістемелердің барабарлығымен, эксперименттік деректердің сапалық және сандық талдануымен қамтамасыз етілген.

Автор өзінің ғылыми зерттеулерін келесі басылымдарда: облыстық әлеуметтік-педагогикалық инновациялар жәрмеңкесінде, республикалық, халықаралық ғылыми-теориялық және ғылыми-практикалық конференциялар материалдарында, Scopus базасына енген журналдарда, ҚР ҒЖБМ ҒЖБССҚК ұсынған басылымдар тізімінде жариялады.

8D01101 - Педагогика және психология білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға ұсынылған Абылайхан Салтанат Мұратханқызының «Рухани жаңғыру жағдайында мектеп жасына дейінгі балалардың адамгершілік мәдениетін қалыптастырудың теориялық және практикалық негіздері» тақырыбындағы диссертациялық зерттеуі дербес және

аяқталған зерттеу болып табылады, ол тұтас, ғылыми жаңалығы мен теориялық және практикалық маңыздылығы жеткілікті.

Жоғарыда айтылғандар оны ашық қорғауға ұсынуға мүмкіндік береді.

Шетелдік кеңесші
Я.А.Коменский атындағы
университеттің білім беру факультетінің
педагогика және әлеуметтік педагогика
кафедрасының профессоры,
педагогика докторы (PaedDr.) Ян Данек
(Братислава қ., Словакия)

Аудармашы қолтаңбасы – /Татиева К.Т./

Қазақстан Республикасы, қарағанды облысы,Қарағанды қаласы,
Жиырма бірініші қыркүйек екі мың жиырма үшінші жыл

Мен, Татиева Канагат Таргыновна, Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігі 2014 жылыдың 31 желтоқсанында берген лицензия № 14020903, Қарағанды облысы нотариаттық округінің нотариусы, менің бұл құжат мәтінін орыс тілінен қазақ тіліне аударғанымның дұрыстығын куәлік етемін.

Тізілімде № 408 тіркелді
Өндірілді: 1829 теңге
Нотариус: Татиева К.Т.

ET39049902309211510170358741
Нотариаттық іс-әрекеттің бірегей нөмірі / Уникальный номер нотариального действия

Тігілген және нөмірленген
8 (сегіз) парақ
Қолы ___________
Пронумеровано и пошнуровано
8 (восемь) листов
Подпись ___________

Жеке нотариус * Татиева Канагат * Частный нотариус
Лицензия №14020903 выдана 30 декабря 2014 года Министерством юстиции Республики Казахстан
Қазақстан Республикасы Әділет Министрлігі 2014 жылы 30 желтоқсанда берілген № 14020903 лицензиясы
КАЗАКСТАН